

คำถาม-คำตอบเกี่ยวกับการถือครอง
คริปโทเคอร์เรนซี (Cryptocurrencies)
สำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (NPAEs)

ความเป็นมา

ปัจจุบัน “สินทรัพย์ดิจิทัล (Digital asset)”¹ ได้รับความนิยมและมีผู้ที่สนใจเข้าไปถือครองเป็นจำนวนมากโดยเฉพาะประเภทที่เป็นคริปโทเคอร์เรนซี (Cryptocurrencies) โดยมีวัตถุประสงค์ในการลงทุนเพื่อหวังผลตอบแทนจากการเพิ่มขึ้นของราคาตลาดของสินทรัพย์ดังกล่าว หรือการนำไปใช้ประโยชน์ในการต่อยอดการดำเนินธุรกิจเพื่อให้ก้าวไปพร้อมกับโลกดิจิทัลที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ด้วยเหตุดังกล่าวจึงมีคำถามว่า กิจการที่มีการถือครองคริปโทเคอร์เรนซีจะต้องรับรู้รายการและวัดมูลค่าสินทรัพย์ดังกล่าวอย่างไร โดยเฉพาะกิจการที่ถือปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (TFRS for NPAEs)

ในการนี้ คณะอนุกรรมการศึกษาการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะมาปฏิบัติใช้ (คณะอนุกรรมการฯ) สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์จึงได้จัดทำเอกสารนี้เพื่อตอบคำถามและชี้แจงเกี่ยวกับการถือครองคริปโทเคอร์เรนซีเพื่อเป็นประโยชน์กับผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ในการพิจารณารายการดังกล่าวในงบการเงินของกิจการที่มีการถือครองคริปโทเคอร์เรนซี

คำถาม-คำตอบฉบับนี้ ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (TFRS for NPAEs) ผู้นำไปถือปฏิบัติต้องอ่านควบคู่กับมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าว

¹ ตามพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 สามารถแบ่งสินทรัพย์ดิจิทัลได้เป็น 2 ประเภท โดยพิจารณาตามลักษณะของการใช้งานและสิทธิที่กำหนดไว้สำหรับผู้ถือ ได้แก่ คริปโทเคอร์เรนซี (Cryptocurrency) และโทเคนดิจิทัล (Digital Token)

คำถามที่ 1: คำถาม-คำตอบนี้นำมาถือปฏิบัติกับสินทรัพย์ดิจิทัลประเภทใดบ้าง

คำตอบ:

สินทรัพย์ดิจิทัลนั้นมีหลากหลายรูปแบบ ทั้งนี้คำถาม-คำตอบนี้จะถือปฏิบัติกับสินทรัพย์ดิจิทัลประเภทที่เป็นคริปโทเคอร์เรนซี (Cryptocurrencies) ซึ่งมีลักษณะทุกข้อดังต่อไปนี้เท่านั้น²

1. เป็นสกุลเงินดิจิทัลหรือสกุลเงินเสมือนซึ่งถูกบันทึกอยู่บนการประมวลผลแบบกระจายศูนย์ (A distributed ledger) ที่ใช้วิทยาการเข้ารหัสลับ (Cryptography) เพื่อความปลอดภัย
2. ไม่ได้ออกโดยหน่วยงานกำกับดูแลหรือหน่วยงานอื่น และ
3. ไม่ได้ก่อให้เกิดสัญญาระหว่างผู้ถือ (Holder) กับอีกฝ่ายหนึ่ง

ดังนั้น คำถาม-คำตอบนี้จึงไม่ได้ครอบคลุมถึงสินทรัพย์ดิจิทัล³ ทุกประเภทตามที่นิยามไว้ในพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 เนื่องจากขอบเขต ลักษณะและเงื่อนไขของสินทรัพย์ดิจิทัลนั้นมีความหลากหลายค่อนข้างมาก ดังนั้น ผู้ถือสินทรัพย์ดิจิทัลควรวิเคราะห์ลักษณะและเงื่อนไขของสินทรัพย์ดิจิทัลว่ามีลักษณะข้างต้นหรือไม่ และในกรณีที่เป็นสินทรัพย์ดิจิทัลที่ไม่เข้าลักษณะข้างต้น เช่น ก่อให้เกิดสัญญาระหว่างผู้ถือกับอีกฝ่ายหนึ่ง จะไม่สามารถใช้คำถาม-คำตอบนี้ได้ ดังนั้น กิจกรรมที่ถือครองสินทรัพย์ดิจิทัลที่ไม่เป็นไปตามลักษณะตามที่ระบุไว้ต้องประยุกต์หลักการอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อรับรู้รายการและมูลค่า รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลให้สอดคล้องกับลักษณะและเงื่อนไขของสินทรัพย์ดิจิทัลนั้น

² สอดคล้องกับนิยามของคริปโทเคอร์เรนซีที่กำหนดใน “Agenda decision on Holdings of cryptocurrencies – June 2019” ที่เผยแพร่โดย IFRS foundation

³ ท่านสามารถศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับ “สินทรัพย์ดิจิทัล” ที่เผยแพร่โดยสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ได้ที่ <https://www.sec.or.th/TH/Pages/Shortcut/DigitalAsset.aspx#K>

คำถามที่ 2: หลักการใดบ้างใน TFRS for NPAEs ที่ต้องนำมาถือปฏิบัติกับการถือครองคริปโทเคอร์เรนซีที่เป็นไปตามลักษณะที่ระบุในคำถามที่ 1

คำตอบ:

วัตถุประสงค์ของการถือครองคริปโทเคอร์เรนซี	หลักการรับรู้รายการและวัดมูลค่า
<p>กิจการถือครองคริปโทเคอร์เรนซีไว้เพื่อขายตามลักษณะการประกอบธุรกิจตามปกติของกิจการ</p>	<p>ให้กิจการถือปฏิบัติกับรายการดังกล่าวโดยถือเป็นรายการ “สินค้าคงเหลือ” เนื่องจากรายการคริปโทเคอร์เรนซีถือไว้เพื่อขายเข้านิยามตามที่ระบุไว้ในย่อหน้าที่ 86 ของบทที่ 8 เรื่อง <i>สินค้าคงเหลือ</i> ดังนั้นกิจการต้องวัดมูลค่าด้วยราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า</p>
<p>กิจการถือครองคริปโทเคอร์เรนซีไว้เพื่อวัตถุประสงค์อื่น (ไม่ใช่เพื่อขายตามลักษณะการประกอบธุรกิจตามปกติของกิจการ)</p>	<p>กิจการควรใช้ดุลยพินิจในการเลือกใช้นโยบายการบัญชีโดยอ้างอิง และพิจารณาการใช้นโยบายการบัญชีการถือปฏิบัติกับรายการดังกล่าวโดยการถือปฏิบัติตามบทที่ 3 เรื่อง <i>กรอบแนวคิด</i> โดย</p> <ul style="list-style-type: none"> ● พิจารณาลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลในงบการเงินในการรับรู้รายการ ● รับรู้รายการดังกล่าวเป็น “สินทรัพย์” เมื่อเข้าเกณฑ์การรับรู้รายการตามย่อหน้าที่ 26.1 และ ● วัดมูลค่าด้วยราคาทุนและพิจารณาการลดลงของมูลค่าของสินทรัพย์ เพื่อให้สอดคล้องกับ “หลักความระมัดระวัง” ที่กำหนดไว้ในย่อหน้าที่ 22 <p>ที่มาของแนวคิด</p> <p>ในกรณีที่กิจการถือครองคริปโทเคอร์เรนซีไว้เพื่อวัตถุประสงค์อื่น (ไม่ใช่เพื่อขายตามลักษณะการประกอบธุรกิจตามปกติของกิจการ) รายการดังกล่าวจึงไม่ถือเป็น “สินค้าคงเหลือ” นอกจากนี้ในการวิเคราะห์ว่าเป็น “สินทรัพย์ไม่มีตัวตน” หรือไม่นั้น เนื่องด้วยรายการคริปโทเคอร์เรนซีมีลักษณะที่พิเศษกว่าสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น ๆ เพราะวัตถุประสงค์ของการถือครอง โดยกิจการอาจถือครองไว้เพื่อใช้สำหรับการดำเนินงานตามปกติของกิจการ และ/หรือถือไว้เพื่อลงทุน และ/หรือถือไว้เพื่อเก็งกำไร อีกทั้งในกรณีที่กิจการได้พิจารณาว่าคริปโทเคอร์เรนซีมีอายุการให้ประโยชน์ไม่สามารถทราบได้แน่นอน ดังนั้นการที่กิจการจะรับรู้รายการและวัดมูลค่าเป็นรายการ “สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่อายุการให้ประโยชน์ไม่ทราบได้แน่นอน” และตัดจำหน่ายเท่ากับ 10 ปี ตามบทที่ 11 เรื่อง <i>สินทรัพย์ไม่มีตัวตน</i> จะทำให้ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจและความเชื่อถือได้ของข้อมูล</p>

บนงบการเงินลดลง จึงส่งผลให้งบการเงินให้ข้อมูลที่มีประโยชน์ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจน้อยลง

ดังนั้นกิจการควรใช้ดุลยพินิจในการเลือกใช้นโยบายการบัญชีโดยอ้างอิงและพิจารณาการใช้นโยบายการบัญชีจากแหล่งต่าง ๆ ตามที่ระบุไว้ในย่อหน้าที่ 52 ของบทที่ 5 เรื่อง การเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี และการแก้ไขข้อผิดพลาด ซึ่งกำหนดไว้ว่า

“52. ในกรณีที่มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้มิได้กำหนดแนวทางปฏิบัติสำหรับรายการค้า เหตุการณ์หรือสถานการณ์อื่นเป็นการเฉพาะ กิจการควรใช้ดุลยพินิจในการเลือกใช้นโยบายการบัญชีโดยอ้างอิง และพิจารณาการใช้นโยบายการบัญชีจากแหล่งต่าง ๆ ตามลำดับต่อไปนี้

52.1 ข้อกำหนดและแนวปฏิบัติที่ระบุไว้ในมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้สำหรับเรื่องที่เกี่ยวข้องและเกี่ยวข้องกัน

52.2 ลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลในงบการเงิน คำนิยามและการรับรู้รายการ และการวัดมูลค่า องค์ประกอบของงบการเงิน ที่ระบุไว้ในกรอบแนวคิดของมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับนี้

52.3 มาตรฐานการรายงานทางการเงินของไทย (TFRSs) เฉพาะรายการนั้น ๆ”

เนื่องด้วยไม่มีข้อกำหนดและแนวปฏิบัติใดที่คล้ายคลึงและเกี่ยวข้องกันกับรายการคริปโทเคอร์เรนซีที่ระบุไว้ใน TFRS for NPAEs ดังนั้น กิจการจึงต้องใช้ย่อหน้าที่ 52.2 กล่าวคือพิจารณาใช้นโยบายการบัญชีตาม “ลักษณะของรายการคริปโทเคอร์เรนซี” เพื่อให้สอดคล้องกับข้อกำหนดเกี่ยวกับ “ลักษณะเชิงคุณภาพของข้อมูลในงบการเงิน” “คำนิยามของสินทรัพย์” “การรับรู้รายการ” และ “การวัดมูลค่าของสินทรัพย์” ที่ระบุไว้ในบทที่ 3 เรื่อง กรอบแนวคิด โดยเฉพาะเรื่องของวัตถุประสงค์หลักของการรายงานทางการเงิน นั่นคือ การให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงิน ซึ่งต้องมีลักษณะเชิงคุณภาพพื้นฐานคือ “เชื่อถือได้” และ “เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ” ซึ่งถือเป็นที่มาของแนวคิดสำหรับหลักการรับรู้รายการและวัดมูลค่าคริปโทเคอร์เรนซี กรณีที่กิจการถือครองคริปโทเคอร์เรนซีไว้เพื่อวัตถุประสงค์อื่น (ไม่ใช่เพื่อขายตามลักษณะการประกอบธุรกิจตามปกติของกิจการ) ทั้ง 3 ข้อตามที่ระบุข้างต้น

คำถามที่ 3: การเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการถือครองคริปโทเคอร์เรนซีที่เป็นไปตามลักษณะที่ระบุในคำถามที่ 1

คำตอบ: กิจการควรเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมใด ๆ ที่เกี่ยวข้องที่ทำให้ทางการเงินให้ข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ โดยกิจการควรเปิดเผยข้อมูลดังนี้เป็นอย่างน้อย

วัตถุประสงค์ของการถือครองคริปโทเคอร์เรนซี	หลักการรับรู้รายการและวัดมูลค่า
กิจการถือครองคริปโทเคอร์เรนซีไว้เพื่อขายตามลักษณะการประกอบธุรกิจตามปกติของกิจการ	กิจการควรเปิดเผยข้อมูลตามที่ระบุไว้ในย่อหน้าที่ 103 ของบทที่ 8 เรื่อง <i>สินค้าคงเหลือ</i>
กิจการถือครองคริปโทเคอร์เรนซีไว้เพื่อวัตถุประสงค์อื่น (ไม่ใช่เพื่อขายตามลักษณะการประกอบธุรกิจตามปกติของกิจการ)	กิจการควรเปิดเผย 1) นโยบายการบัญชีที่ใช้ในการวัดมูลค่ารายการ 2) ข้อบ่งชี้ว่ารายการมีมูลค่าลดลงอย่างถาวร (หากมี)

นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในตารางข้างต้น กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลดังต่อไปนี้ (หากมี)

- รายละเอียดเกี่ยวกับเหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงานที่ไม่ต้องปรับปรุงที่มีสาระสำคัญ เช่น การลดลงของมูลค่าคริปโทเคอร์เรนซีระหว่างวันสิ้นรอบระยะเวลารายงานกับวันที่ได้รับอนุมัติให้ออกงบการเงิน เป็นต้น ซึ่งอาจเปิดเผยข้อมูลตามข้อกำหนดในย่อหน้าที่ 320 ของบทที่ 17 เรื่อง *เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน*

สำหรับทั้ง 2 กรณีข้างต้น หากคริปโทเคอร์เรนซีสามารถวัดมูลค่ายุติธรรมได้อย่างน่าเชื่อถือ กิจการอาจเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมและเกณฑ์ในการกำหนดมูลค่ายุติธรรมในหมายเหตุประกอบงบการเงิน หากกิจการเห็นถึงประโยชน์ของการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าว

โดย คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการบัญชี
สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

*****

